

چگونه غنی برادرش را در اخذ قراردادهای سودآور استخراج معدن با یک پیمانکار امریکایی یاری کرد؟

اطلاعات روز : کوه‌ها و دره‌های افغانستان دست‌کم به ارزش یک تریلیون دالر مواد معدنی را در خود جای داده است، که اولین بار در دهه‌ی ۱۹۷۰ توسط زمین‌شناسان شوروی نقشه‌برداری شد. جنگ‌سالاران محلی و قدرت‌های بیرونی از آن زمان این ذخایر را غارت کرده‌اند.

طالبان و سایر گروه‌های مسلح برای کنترل معادن افغانستان با یکدیگر و با حکومت مرکزی **جنگیده‌اند** و از معادن برای تمویل شورش‌گری خود استفاده می‌کنند. حتا دونالد ترامپ، رییس‌جمهور پیشین ایالات متحده به طلا، لیتیوم، اورانیوم و سایر ثروت‌های کانی افغانستان چشم دوخته بود. در سال ۲۰۱۷ ترامپ از جانب اشرف غنی، رییس‌جمهور افغانستان **متقاعد شد که نیروهای امریکایی را در این کشور نگهدارد**. غنی با وعده‌سپردن قراردادهای استخراج معادن به شرکت‌های امریکایی او را وسوسه کرده بود.

نیروهای امریکایی هنوز - یا دست‌کم تا ماه سپتامبر - در افغانستان هستند و غنی به وعده‌ی خود عمل کرده است. اواخر سال ۲۰۱۹ شرکت (SOS International) یا به اختصار (SOSi) که در ویرجینیا مستقر است و با دستگاه نظامی و اطلاعاتی ایالات متحده پیوندهایی دارد، دسترسی انحصاری به معادن مختلف در سراسر افغانستان یافت و به‌عنوان بخشی از معامله، یک چیزی هم به خانواده‌ی غنی رسید.

حشمت غنی، برادر رییس‌جمهور اشرف غنی (عکس از: Youdunnime/CC BY-SA 3.0)

اشرف غنی به شرکت تابعه SOSi به‌نام (Southern Development) معروف به (SODEVCO)، حق خرید سنگ معدن استخراج‌شده با دست را داد. تحقیقات پروژه جرایم سازمان‌یافته و فساد نشان می‌دهد که **حشمت غنی**، برادر رییس‌جمهور اشرف غنی، سهم قابل‌ملاحظه‌ای در شرکت (Southern Development) دارد که دفتر افغانستان آن یک کارخانه فرآوری مواد معدنی را در حومه‌ی کابل اداره می‌کند.

این امتیازدهی اکنون هم برای رهبر افغانستان و هم برای حکومت ایالات متحده در دسر است.

«جسیکا تیلیپمن»، دستیار رییس برنامه آموزشی «قانون تدارکات دولتی» در «دانشگاه جورج واشنگتن» می‌گوید: «وارد چنین رابطه‌ای شدن در افغانستان، کشوری که به‌خاطر فساد گسترده و کارکرد خود به‌عنوان کانون منفعت‌طلبی خارجی‌ها، شناخته می‌شود، اقدام مشکوکی است. اگر قرار باشد روی کار اشتباهی رنگ سرخ پاشیده شود، سرخ‌ترین رنگ سرخ باید روی این مسأله پاشیده شود.»

کماندوهای کرومیت

سابقه Southern Development در زمینه‌ی استخراج معادن در افغانستان به یک دهه قبل برمی‌گردد، به ابتکاری که توسط نیروهای عملیات‌های ویژه‌ی ایالات متحده در ولایت کنر افغانستان اجرا می‌شد.

در سال ۲۰۱۱ عامل‌های نیروهای ویژه‌ی امریکایی یک فرمانده شبه‌نظامی در ولایت کنر به‌نام نورمحمد و فرهاد نام، معاون وی را به یک دفتر کوچک توسعه تجاری واقع در پنتاگون معرفی کردند. نام این دفتر «کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری» یا به انگلیسی (Task Force for Stability and Business Operations) است. این کارگروه در عراق و افغانستان با هدف ایجاد شغل برای مردم محلی در صنایع کلیدی مانند استخراج معدن، به‌عنوان بخشی از استراتژی کلان‌تر مبارزه با شورش، فعالیت می‌کرد. (ایالات متحده در تئوری معتقد بود که داشتن شغل خوب از پیوستن افغان‌ها به گروه‌های شبه‌نظامی جلوگیری می‌کند.)

«هاینز دینتر»، افسر سابق نیروهای ویژه‌ی ایالات متحده می‌گوید: «مأموریت آن‌ها [کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری]، یعنی ایجاد زمینه برای عملیات‌های پایدار استخراج معدن در مقیاس کوچک برای افغان‌ها کاملاً در راستای اهداف مأموریت «دفاع داخلی خارجی» [یا به انگلیسی Foreign Internal Defense] ما بود.»

این کماندوها از کارگروه خواستند که به دو جنگ‌سالار محلی که به‌طور غیرقانونی در کاروبار کرومیت دست داشتند کمک کند. کرومیت یک ماده افزودنی ضدخوردگی ارزشمند است که در فولاد ضدزنگ و رنگ هواپیما استفاده می‌شود. کرومیت افغانستان به‌دلیل خلوص بی‌نظیر و استثنایی خود خریدار بسیار دارد. محمد و فرهاد با یک دستگاه سنگ‌شکن که توسط پنتاگون برای‌شان فراهم شد، فرآوری سنگ معدن کرومیت را در پایگاه کوچک نیروهای ناتو در کنر به‌نام (Combat Outpost Penich) یا «پایگاه رزمی پنیچ» آغاز کردند.

اعضای واحد پولیس محلی محمد و فرهاد در حال کار روی سنگ‌های معدنی در پایگاه پنیچ (منبع: رایان هارتویگ از کارگروه Task Force for Business and Stability Operations)

کل این پروژه در افغانستان غیرقانونی بود. در این کشور مقامات دولتی و رهبران گروه‌های شبه‌نظامی همسو با حکومت، مانند محمد و فرهاد، بر اساس قانون مجاز به داشتن حق استخراج معدن نیستند. علاوه بر این، قوانین افغانستان خرید سنگ معدن را از معادن غیرمجاز که سنگ آن توسط مردمان روستایی و اغلب کودکان، بدون هیچ‌گونه تدابیر ایمنی و زیست‌محیطی استخراج می‌شود، ممنوع کرده است. علاوه بر این معادن افغانستان عمدتاً تحت کنترل همان شبه‌نظامیانی قرار دارد که ایالات متحده و افغانستان دهه‌هاست با آن‌ها درگیر جنگ‌اند.

«جیم واسرستروم»، کارشناس مبارزه با فساد اداری که تجربه کار با چندین نهاد امریکایی را در افغانستان دارد، می‌گوید: «اصلاً غیرقابل‌تصور است که استخراج معدن یا صادرات آن بدون تیبانی با گروه‌های شورشی انجام شود.»

طرح استخراج معدن کنز پس از چند سال فعالیت، توسط یک سازمان غیردولتی مبارزه با فساد به‌نام «دیدبان شفافیت افغانستان» افشا شد و عملیات آن در سال ۲۰۱۳ توسط دولت حامد کرزی، رئیس‌جمهور وقت افغانستان متوقف شد.

اما برای «گروه منابع طبیعی» کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری، راه‌اندازی مجدد این پروژه با ارائه تجهیزات معدن‌کاوی و ماشین سنگ‌شکن به ارزش ۳/۸ میلیون دالر، مبادرت کلانی بود و نشان می‌داد که از نظر این گروه چنین طرح‌هایی پتانسیل عظیمی دارد. دفتر این گروه در پنتاگون، چندین سروی زمین‌شناسی را منتشر کرده و با وزارت معادن افغانستان همکاری کرده بود، اما هیچ پروژه‌ی مستقل دیگری در زمینه‌ی استخراج معادن، به چنین پیشرفتی دست نیافته بود.

«رایان هارتویگ»، جگرن نیروهای ویژه ارتش ایالات متحده، در **پایان‌نامه‌ی خود در سال ۲۰۱۳** برای «مدرسه عالی نیروی دریایی»، از مزایای پروژه‌هایی همچون پروژه معدن کمر تعریف کرده و آن را یک «موفقیت بزرگ» و الگویی برای طرح‌های توسعه تجاری تحت حمایت نیروهای ویژه در آینده خوانده است.

مقامات کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری که هارتویگ برای پایان‌نامه‌ی خود با آن‌ها مصاحبه کرده است، گفته‌اند که مداخله نیروهای ویژه در سکتور معدن برای نجات افغانستان مهم است. آن‌ها در مصاحبه‌های خود مسائل بهداشتی، ایمنی و سیاسی پیچیده پیرامون استخراج معادن در مقیاس کوچک را، کم‌اهمیت جلوه داده‌اند. آن‌ها همچنین از ممنوعیت استخراج بدون مجوز، از حکومت افغانستان انتقاد کرده و گفته‌اند که چنین تدابیر سخت‌گیرانه مانع کار آن‌ها بوده.

در پایان‌نامه‌ی هارتویگ از طارق غنی نیز نام گرفته شده است که در آن‌زمان پدرش به‌زودی رییس‌جمهور افغانستان می‌شد. طارق غنی که در آن‌زمان دانشجوی کارشناسی ارشد در «دانشگاه کالیفرنیا»ی برکلی بود، یک نسخه از پایان‌نامه را برای مرور قبل انتشار دریافت کرده بود. او بر انتقاد مسئولان کارگروه از قانون معادن افغانستان صحنه گذارده و توصیه می‌کند که دخیل کردن شرکت‌های خصوصی در استخراج دستی معادن، حکومت را مجبور به پذیرفتن این رویکرد می‌کند.

مقامات کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری مدت‌ها پس از تعطیل‌شدن پروژه کمر، در مورد استخراج استراتژیک معادن همچنان کله‌شوق بودند. برخی حتا این نوع استخراج را نوعی راهکار برای توانمندسازی ملکی و ادغام‌مجدد طالبان می‌دانستند.

«امیلی اسکات کینگ»، رییس سابق گروه منابع طبیعی کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری در سال ۲۰۱۹ در یک **کنفرانس نیروهای ویژه در واشنگتن دی‌سی** گفت که «تنها راه واقع‌بینانه و به‌لحاظ اقتصادی ممکن ادغام‌مجدد طالبان در اقتصاد افغانستان، از طریق معدن است. این راهکار با سلسله مراتبی که طالبان به آن عادت کرده‌اند و در آن فرماندهان محلی تأسیسات و کارخانه‌های کوچک را اداره می‌کنند یا به‌عنوان دلال معدن‌چیان خرده‌پا عمل می‌کنند، سازگار است.»

اسکات کینگ و همکارانش هرگز از کرومیت افغانستان دست نکشیدند. هرچند پروژه کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری در کمر متوقف شده بود، اما این پروژه بعداً تحت مدیریت جدید و خصوصی از سر گرفته شد. منظور از مدیریت جدید، شرکت Southern Development، یکی از شرکت‌ها تابعه SOSi در ویرجینیا است که در آن برادر رییس‌جمهور غنی سرمایه‌گذاری کرده بود.

واسرستروم، کارشناس مبارزه با فساد اداری می‌گوید: «استخباراتی‌ها و نیروهای ویژه آنچه را برای رسیدن به هدف‌شان لازم است انجام می‌دهند. مأموریت نظامی‌شان شاید به پایان رسیده بود، اما احتمالاً فکر کرده بودند که می‌توانند هم‌زمان با پیش‌بردن اهداف امنیت ملی، یک عالمه پول نیز به‌دست آورند.»

مشاوران کاوبوی

اسکات کینگ به‌عنوان یک آدم خودی حکومت ایالات متحده، یکی از بازیگران اصلی در خصوصی‌سازی پروژه از کار افتاده کرومیت پنتاگون بود.

مارک کینگ و امیلی اسکات کینگ (منبع: *Global Venture Consulting*)

او در دانشگاه زمین‌شناسی خوانده و اندکی پس از پایان دوره کارشناسی ارشد خود در «کالج بودین» در ایالت «مین» به‌عنوان مشاور پروژه بانکداری سیار به کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری پیوست. هنگامی که مأموریت این کارگروه در سال ۲۰۱۰ به افغانستان گسترش یافت، اسکات کینگ مسئول راه‌اندازی و اداره «گروه منابع طبیعی» این کارگروه شد.

یکی از مقامات سابق این کارگروه می‌گوید که گروه منابع طبیعی به‌طور غیرمعمولی پنهان‌کار بود.

این مقام که به دلایل امنیتی خواست نامش در گزارش برده نشود، می‌گوید که «آن‌ها بیشتر کارهای خود را از طریق قراردادی که با نیروهای ویژه داشتند انجام می‌دادند.»

در سال ۲۰۱۱ بیشتر اعضای رهبری کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری، پس از آن‌که کنگره اختیارات این گروه را در عراق به یک سازمان غیرنظامی یعنی اداره توسعه بین‌المللی ایالات متحده

واگذار کرد این گروه را ترک کردند. اسکات کینگ با رهبری جدید کنار نیامد و بارها بر سر مسائل ایمنی و مأموریت سازمان با آنها درگیر شد.

اسکات کینگ پس از کشمکش‌های داخلی متعدد در سال ۲۰۱۳ از حکومت بیرون آمد. او تا آن زمان بهره‌برداری از مواد معدنی در مناطق درگیر منازعه را کسب‌موردپسند خود قرار داده بود. او که خودش را «پیشرو معدن‌کاری» می‌خواند، به همراه همسرش «مارک کینگ»، سرباز ذخیره نیروهای ویژه ارتش ایالات متحده، شرکت خصوصی (Global Venture Consulting) را در فلوریدا تأسیس کردند. این زوج اولین بار در افغانستان یک‌دیگر را ملاقات کرده بودند، جایی که مارک به‌عنوان پیمان‌کار امنیتی با زمین‌شناسان کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری کار می‌کرد. نه امیلی و نه هم مارک به سؤالات مفصل ما که از طریق ایمیل به آنها فرستاده شده بود پاسخ ندادند.

شرکت Global Venture Consulting خدمات معدن‌کاوی و اکتشاف مواد معدنی طراحی شده مخصوص «بازارهای نوظهور و پیشرو»ی علاقه‌مند به سبک نیروهای ویژه را ارائه می‌دهد. وبسایت Global Venture Consulting با تبلیغ تجربه کاری این شرکت در اجرای مأموریت‌های عملیات ویژه پر از عکس‌های بنیان‌گذاران شرکت است که در حال کار در شرایط سخت دیده می‌شوند. یکی از صفحه‌های این وبسایت زوج خدانی را در صحرا نشان می‌دهد که جلوی یک گله شتر ایستاده‌اند. اسکات کینگ کت قهوه‌ای به تن و روسری سفید به سر دارد. مارک کینگ در عکس یک تفنگ به دست گرفته.

در سکتور خصوصی تقاضا برای شرکت‌های کابویی مانند Global Venture Consulting بالاست. طولی نکشید که Global Venture Consulting در حال کار برای شرکت Southern Development بود. اسکات کینگ پروژه کمر را با خود آورد و در سال ۲۰۱۸ «باب ویلسون»، فرمانده سابق نیروهای ویژه را استخدام کرد. ویلسون به راه‌اندازی عملیات استخراج کرومیت در ابتدای کار، پیش از آن‌که پروژه تعطیل شود، کمک کرده بود. ویلسون به درخواست ما برای اظهار نظر پاسخ نداد.

اسکات کینگ در کنفرانس نیروهای ویژه در سال ۲۰۱۹ با خودستایی گفت: «این پروژه‌های کرومیت [مربوط به کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری] به یک سرمایه‌گذاری چهارمیلیون دلاری از جانب یک شرکت امریکایی برای ساخت یک مرکز فرآوری کرومیت در حومه کابل تبدیل شد. هیچ یک از این کارها انجام نمی‌شد مگر با حمایت و نظر جامعه نیروهای ویژه.»

دوستان کاخ‌نشین

شرکت SOSi، که شرکت مادر Southern Development است، بهترین شرکت برای احیای پروژه کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری در کمر بود.

شرکت SOSi توسط «سوسی سیتیان»، مادری مجرد که در دوران نوجوانی از بلغارستان به ایالات متحده مهاجرت کرده بود و به‌عنوان یک زبان‌شناس آموزش دیده بود، در نیویورک تأسیس شد و در ابتدا برای مشتریان خود خدمات ترجمه ارائه می‌کرد.

در سال ۲۰۰۴ این شرکت دفتر مرکزی خود را به «رستون» ویرجینیا، نزدیک به مشتریان خود در «اداره مبارزه با مواد مخدر»، سازمان «سیا» و پنتاگون منتقل کرد. تقریباً در همان زمان سیتیان کنترل شرکت را به پسرش «جولیان» سپرد که کار با سازمان‌های نظامی و اطلاعاتی را در اولویت

شرکت خود قرار داد. طی یک‌ونیم دهه بعد این شرکت درحالی‌که روابطش با حکومت همراه با ادامه‌ی جنگ علیه تروریسم محکم‌تر می‌شد، ارائه خدمات نظامی را به فهرست خدمات خود افزود.

در افغانستان این شرکت خدمات مختلف از جمله مشوره فرهنگی، تجزیه و تحلیل اطلاعاتی و خدمات رسانه‌ای برای مأموریت حمایت قاطع ناتوی به رهبری ایالات متحده ارائه می‌دهد.

گذار SOSi از یک شرکت ترجمانی به یک نیروگاه پیمان‌کاری نظامی از طریق ارتباطات این شرکت با دفتر جنرال بازنشسته ارتش، «دیوید پترئوس»، رییس سابق سازمان سیا و حامی اصلی کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری که به‌عنوان فرمانده ارشد ایالات متحده در افغانستان و عراق خدمت می‌کرد، انجام شد.

سعدی عثمان، مترجم و معتمد نزدیک پترئوس، کارمند SOSi بود، درحالی‌که دگر جنرال «فرانک هلمیک»، معاون ارشد پترئوس در عراق، بعداً برای اداره بخش تدارکاتی شرکت SOSi استخدام شد.

فرانک هلمیک در کنار سلطان غنی، برادرزاده رییس‌جمهور غنی در سال ۲۰۱۹ (منبع: اینکدین سلطان غنی)

پترئوس یگانه مقام ارشد حکومت ایالات متحده نبود که با شرکت SOSi رابطه داشت. «پاول ولفوویتز»، معاون وزیر دفاع دولت بوش و از معماران حمله به عراق، و سایر مقامات دفاعی ایالات متحده نیز به جمع SOSi پیوستند.

یک مقام عالی‌رتبه حکومت افغانستان که اخیراً با این شرکت سروکار داشته است، می‌گوید: «یک راز آشکار است که SOSi در اصل پوششی برای وزارت دفاع است.» این مقام از ترس خواست که نامش در گزارش برده نشود. او گفت که وقتی مسأله، رساندن پیام در افغانستان باشد، SOSi پوششی ایده‌آل برای مقامات دفاعی ایالات متحده فراهم می‌کند.

او گفت: «حکومت ایالات متحده نمی‌تواند مستقیماً با شرکت‌های افغان معامله کند، بنابراین از طریق SOSi که یک شرکت خصوصی است اقدام می‌کند تا با شبکه‌های رسانه‌ای بزرگ افغانستان برای پخش مواد رسانه‌ای ناتو در این کشور به توافق برسد.»

معاملات حکومت در افغانستان تاکنون از رادار گریخته اما در حال حاضر وزارت دادگستری ایالات متحده در مورد عملیات‌های SOSi در عراق تحقیق می‌کند. گفته می‌شود که این شرکت در ازای دریافت قراردادهای انحصاری صدها میلیون دلاری خدمات‌رسانی به پایگاه‌های نظامی مستقر در عراق، به یک شرکت عراقی وابسته به نوری المالکی، نخست‌وزیر سابق این کشور **رشوه داده است.**

رئیس مرموز شرکت Southern Development

شرکت SOSi فراتر از ارتباطات محکم خود با حکومت امریکا در جایگاه خوبی برای رشد قرار گرفت، زیرا مقامات این شرکت از کثیف‌شدن ترسی نداشتند. هارتویگ در پایان‌نامه‌ی خود توصیه می‌کند که برای به دست‌آوردن پروژه‌های استخراج معدن در آینده، «نوعی سود» به حکومت افغانستان برای جلب حمایت «رهبران کلیدی» این کشور داده شود. این دقیقاً همان کاری است که SOSi از طریق شرکت تابعه خود و ظاهراً با دادن سهم به برادر رئیس‌جمهور افغانستان انجام داد. شرکت Southern Development یک مجموعه در هم برهم از نهادهایی است که از افغانستان تا امارات متحده عربی را در بر می‌گیرد، اما در اصل این شرکت یک سرمایه‌گذاری مشترک بین صاحبان شرکت SOSi و حشمت غنی است.

در کنار سایر اسناد، یک دوسیه حکومتی از سال ۲۰۰۵ در افغانستان نشان می‌دهد که حشمت غنی مالک اصلی شرکت Southern Development است. یک سند Southern Development در پرونده‌ای در «منطقه آزاد تجاری راس الخیمه» در امارات متحده عربی تأیید می‌کند که در ۱۷ جون ۲۰۱۴، یعنی سه روز پس از انتخاب اشرف غنی به‌عنوان رئیس‌جمهور در افغانستان، شرکت SOSi صاحب ۸۰ درصد شرکت Southern Development و حشمت غنی صاحب ۲۰ درصد باقی‌مانده آن بوده است.

Government of Ras Al Khaimah
 RAK Investment Authority
 حكومة رأس الخيمة
 هيئة رأس الخيمة للاستثمار

RAK Offshore
 راک افشور

17th June 2014
 Ras Al Khaimah

To,
 The Director
 Southern Development Ltd.
 Ras Al Khaimah, UAE

Subject: **INCUMBENCY CERTIFICATE**

This is to certify that **Southern Development Ltd.** is an International Business Company incorporated on 02nd of July 2013 by the authorized agent Local Services Agent FZ LLC, by virtue of the authority given upon RAK Offshore under the regulations of International Business Company 2006.

The share capital of the company is AED 10,000 divided into 10 shares of AED 1,000 per share.

This letter also certifies that Mr. Hashmat Ghani Ahmad Zhai Shah Jahan and Mr. Julian Mher Setian are the directors and Mr. Hashmat Ghani Ahmad Zhai Shah Jahan is the secretary of the company.

The shareholding of **Southern Development Ltd.** is mentioned below:

Mr. Hashmat Ghani Ahmad Zhai Shah Jahan holds 2 shares out of 10 shares valuing AED 1,000 each from the capital of AED 10,000.

SQS International LLC holds 8 shares out of 10 shares valuing AED 1,000 each from the capital of AED 10,000.

The Incorporation Certificate is issued by RAK Offshore, a division of RAK Investment Authority.

This document is issued upon the request of the above mentioned company; we RAKIA do not hold any fiduciary or legal responsibilities for the company.

P.O. Box: 31291, Ras Al Khaimah, United Arab Emirates
 Tel : +971 7 206 8666, Fax: +971 7 243 4594, Website : www.rakoffshore.ae
 E-mail: info@rakoffshore.ae

*اسناد الحاق شرکت Southern Development در امارات متحده عربی (منبع: Government
 (Accountability Project)*

یک شماره تلفن که در بهروزترین پرونده‌های داخلی شرکت Southern Development در مورد افغانستان دیده می‌شود، با شماره ثبت‌شده با شرکت تجاری اصلی حشمت غنی به نام (Millennium Integrity Logistics Company) نیز مطابقت دارد.

به گفته‌ی یکی از کارمندان سابق شرکت SOSi، نام حشمت غنی از اسنادهای داخلی شرکت Southern Development حذف شده تا به اشرف غنی در جریان مبارزات انتخاباتی‌اش ضربه وارد نشود. نه حشمت غنی و نه هم رییس‌جمهور غنی به سوالات ارسالی ما پاسخ ندادند.

دقیقا معلوم نیست که شرکت SOSi چگونه برای اولین بار با خانواده رییس‌جمهور غنی ارتباط برقرار کرده است، اما سلطان غنی، پسر حشمت غنی، در رزومه خود از یک دوره کوتاه کارآموزی در SOSi در سال ۲۰۱۳ یاد کرده است.

در حال حاضر سلطان غنی «غنی گروپ» را اداره می‌کند. غنی گروپ یک مجتمع از شرکت‌های خصوصی این خانواده است که در کار معادن و قراردادهای نظامی سهم دارد. سلطان غنی ظاهرا با

دوستان قدیمی خود در SOSi هنوز در ارتباط است. عکسی که در تابستان ۲۰۱۹ از وی در لینکدین بارگذاری شده است، ملاقات وی با هلمیک، معاون رییس SOSi، را نشان می‌دهد. در حساب لینکدین وی یکی دیگر از مدیران SOSi مهارت‌های ارتباط بین فردی سلطان غنی را تعریف کرده است. شرکت SOSi به درخواست ما برای اظهار نظر در این خصوص پاسخ نداد.

تمام معادن، مال رییس‌جمهور

خریداری کرومیت از معادن محلی بدون مجوز در افغانستان هنوز غیرقانونی است، اما رییس‌جمهور شدن غنی فرصت غنی جدیدی را ایجاد کرد. در حالی که کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری امریکایی و پسر خودش، باری بر قانونی‌شدن استخراج دستی معادن اصرار داشتند، رییس‌جمهور اما با جابجا کردن صلاحیت‌ها، انجام فعالیت‌های غیرقانونی را در خصوص استخراج معدن امکان‌پذیر ساخته است.

تا سال ۲۰۱۹ وزارت معادن افغانستان پیشنهادات و مجوزهای استخراج معادن را بررسی می‌کرد. اکنون تمام این اسناد مستقیماً توسط رییس‌جمهور، کابینه‌ی وی یا شورای عالی اقتصادی تأیید می‌شود که تحت ریاست خود رییس‌جمهور است.

یک کارمند دیرینه‌ی وزارت معادن با تجربه‌ی فراوان از روند کار در این وزارت که به دلیل مصونیت خواست نامش فاش نشود، گفت که «این وزارت‌خانه فقط یک نقش مجازی دارد. هیچ کاری بدون چراغ سبز رییس‌جمهور انجام نمی‌شود.»

سندی که در اختیار ما قرار گرفته نشان می‌دهد که در تاریخ ۲۶ دسامبر ۲۰۱۹، شورای عالی اقتصادی طی روندی که تحت نظارت رییس‌جمهور بوده به شرکت Southern Development اجازه داده پروژه‌ای به مراتب بزرگ‌تر از پروژه اولی کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری در کنر، را بر عهده بگیرد. این شرکت مجوز فرآوری مواد معدنی و مجوز خرید کرومیت استخراج‌شده دستی را در شش ولایت افغانستان از جمله خوست، پکتیا، پکتیکا، کنر، غزنی و میدان وردک دریافت کرد.

این کرومیت که طبق این سند «توسط مردم محلی طی چندین سال با استفاده از ابزار ابتدایی استخراج شده بود» حتماً در ناحیه ۱۲ شهر کابل که کارخانه Southern Development در آن واقع شده است، فرآوری می‌شود. به وزارت معادن مأموریت داده شده که بر کل روند نظارت کند و به نیروهای امنیتی و پولیس شاهراه افغانستان دستور داده شده که در تأمین امنیت «انتقال سنگ معدن کرومیت همکاری کنند.»

بر اساس مکاتبات فاش‌شده بین این شرکت و وزارت معادن افغانستان، این شرکت همچنین اجازه یافته بوده تا ۲۰ هزار و ۷۳۰ تن کرومیت استخراج‌شده محلی را که از قبل در اختیار حکومت افغانستان بود، به دست آورد. به نظر می‌رسد که شرکت Southern Development مدت‌ها بوده که برای یک پروژه کلان آماده می‌شده.

در بهار سال ۲۰۱۸، بیش از یک سال قبل از آن‌که شورای عالی اقتصادی افغانستان در مورد حق استخراج کرومیت تصمیم بگیرد، دفتر Southern Development در کابل تجهیزات معدن‌کاوی جدید خود را از آفریقای جنوبی برای کار در افغانستان وارد کرده بود.

در واقع به گفته اسکات کینگ، شرکت Global Venture Consulting و مشاورانش از سال ۲۰۱۳ «در حال مشوره‌دهی به سرمایه‌گذاران سکتور خصوصی» در زمینه استخراج معدن در افغانستان در

مورد چگونگی «بی سرو صدا» شروع کردن دوباره پروژه‌هایی مانند پروژه کرومیت کنر بودند. او در همان کنفرانس نیروهای ویژه در سال ۲۰۱۹ به سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیون دالری مرموز روی معادن «قانونی» کرومیت افغانستان اشاره کرد.

شرکت Southern Development به رغم کسب سود در مناطق مختلف کشور، در تلاش بود تا امتیازاتی را که به این شرکت اعطا نشده بود نیز به دست آورد. تا اواخر سال ۲۰۱۹ این شرکت به **دروغ ادعا کرد** که حق اکتشاف معدن کرومیت را در ولایت کابل از وزارت معادن افغانستان به دست آورده است. این ادعا پس از پرسش خبرنگاران درباره جزئیات آن، از وبسایت شرکت ناپدید شد.

ماهی بزرگ‌تر

«جوادی ویتوری»، همکار غیرمقیم «بنیاد کارنگی» و مشاور سابق مبارزه با فساد سازمان ناتو در افغانستان می‌گوید که رییس‌جمهور غنی از کنترل قراردادهای سودآور استخراج معادن برای ماندن در قدرت از طریق «ایجاد توزان میان نیروهای مختلف به کمک ساخت و پاخت‌های سیاسی» استفاده می‌کند.

منابع متعدد از جمله کارمندان وزارت معادن، کارمندان سابق و برحال حکومت و مقامات مبارزه با فساد، از وجود حلقه فساد می‌زنند که توسط جمعی از «الیت‌های برگزیده» در کاخ ریاست جمهوری افغانستان و شورای عالی اقتصادی رییس‌جمهوری کنترل می‌شود.

یک کارمند با سابقه حکومت گفت: «اگر مبلغ مناسب را به شخص مناسب بپردازیم هر چیزی را که از شان بخواهی می‌پذیرند. بسیاری از آدما پرداختن را انتخاب می‌کنند زیرا به لطف یک سیستم مخفی که در آن اگر یک عضو چیزی بخواهد کل زنجیره با وی موافقت می‌کنند، موفقیت‌شان تضمینی است.»

جاوید نورانی، کارشناس معدن در افغانستان می‌گوید که فساد اداری و رفیق‌بازی در سکتور دولتی بیداد می‌کند. او گفت: «شبکه‌هایی در ارگ وجود دارد که نه تنها اطلاعات را از رییس‌جمهور مخفی می‌کنند بلکه او را گمراه می‌کنند. این شبکه‌ها هم در انتصاب رفقای خود در سمت‌های کلیدی نهادهای دولتی و هم در دادن قرارداد به نزدیکان و مشتریان خود در ازای دریافت پول، درگیر فساد عمده هستند.»

سودآوری در استخراج معدن زمان می‌برد و هنوز مشخص نیست که آیا سرمایه‌گذاری SOSi به سوددهی شروع کرده است یا خیر، اما قیمت سنگ کرومیت حدود ۲۰۰ دالر در هر تُن است و با وجود بازار جهانی برای فولاد ضدزنگ، شرکت Southern Development می‌تواند سود کلانی به دست آورد. در همین حال، موفقیت این شرکت از هم اکنون باعث شروع طرح‌های مشابه شده است.

سلطان غنی در ملاقات با مصطفی زمانی، صاحب شرکت DGCI (منبع: لینکدین سلطان غنی)

شرکت DGCI که یکی دیگر از پیمان‌کاران نظامی امریکایی است و در حال حاضر زیر نظر بازرسان فدرال به خاطر کارهایش در عراق و افغانستان قرار دارد، یکی دیگر از کارمندان سابق کارگروه ثبات و عملیات‌های تجاری را در تلاشی ناموفق برای استخراج لیتیوم در ولایت غزنی در افغانستان در سال ۲۰۱۹ استخدام کرد. از آن زمان به بعد DGCI با برگزاری مراسم‌های خیریه با سلطان غنی سعی در ایجاد رابطه با خانواده غنی کرده است.

این شرکت در بیانیه‌ای در مورد رابطه خود با غنی گفت: «DGCI به دنبال کمک به جوامعی است که ما در آن کار می‌کنیم و هر سال بخشی از سود خود را به امور خیریه اختصاص می‌دهد. ما مفتخریم که در حال حاضر از طریق خیریه خود با سازمان‌های زیادی در افغانستان و با جامعه دیاسپورای این کشور کار می‌کنیم.»

در همین حال اسکات کینگ در سال ۲۰۱۸ شرکت جدیدی به نام «دخوان غر» تأسیس کرد که ترجمه آن از پشتو به فارسی «کوه جوان» است. او در سال ۲۰۱۹ طرحی را برای خرید و فرآوری اکسید مس به وزارت معادن افغانستان ارائه داد. این پروژه که با هم با مقررات استخراج معادن افغانستان

مغایرت داشت، رد شد. اما کارمند باسابقه حکومت به ما گفت که به محضی که «او بتواند شخصی نزدیک به کابینه را متقاعد کند، این پروژه ممکن است آغاز شود.»

منبع:

مارگو بن و زک کوپلین، پروژه جرایم سازمان‌یافته و فساد